

Avsändare
Kommunstyrelseförvaltningen
[0589-870 00](tel:0589-87000)
arboga.kommun@arboga.se
www.arboga.se

Mottagare
Ilmatar Solar AB

Samråd Solcellspark Ökna, Rölfors i Arboga kommun

Arboga kommun är generellt för en utbyggnad av planerbar och hållbar energiproduktion i Arboga såväl som i Sverige. Varje projekts lämplighet behöver dock bedömas från fall till fall. Projektets storlek innebär stora utmaningar, då det påverkar en stor del av kommunens invånare och markägare. Av den bakgrunden är det av stor vikt att projektets framdrift visar stor hänsyn till de miljöer som förändras och de människor som påverkas av den. Få kommuner i Sverige har behövt hantera så här stora och komplexa solcellsanläggningar. Kommunens översiktsplan är inte anpassad för denna typ av storskaliga solcellsanläggningar.

Kommunen anser att solcellsparkens utbredning behöver minskas betydligt. Området vid Jädersby bör tas bort helt ur projektet då det ligger i en känslig kulturmiljö. Kommunen anser även att större hänsyn behöver tas vid Högsjön och fritidshusområdet där avståndet i förslaget mellan solcellsparken och fritidshusområdet är för litet, vilket kan påverka kulturmiljön, fastighetsvärden och rekreativsmöjligheterna i området negativt. Hänsyn behöver även tas för annan småhusbebyggelse och infrastruktur som ligger i närheten av solcellsparken.

Översiktsplan

De aktuella områdena för solcellsparken pekas inte särskilt ut i översiktsplanen för förändrad markanvändning. Stränderna längs med Jädersbruk och söder om Jädersby pekas ut som värdefulla stråk i ålandskapet och behöver beaktas. Området vid Jädersby angränsar till det utpekade bostadsområdet B11 Mariedal. Området pekas ut som tätortsnära landsbygd med närhet till Arbogaån. Området avses huvudsakligen för småhusbebyggelse. Där landskapsbild, natur och kulturvärden ska beaktas vid framtida planläggning. I övrigt är områdena för solcellsparken markerade som landsbygd där den nuvarande markanvändningen huvudsakligen ska fortgå.

I översiktsplanen nämns solcellsanläggningar som är placerade direkt på byggnader och tar inte särskilt ställning när det gäller större solcellsanläggningar. I översiktsplanen står det dock att hänsyn ska tas när det gäller kulturhistoriska värden vad gäller påverkan på enskilda byggnader och det offentliga rummet vid prövning av nya solcellsanläggningar.

Översiktsplanen har även pekat ut viktiga stråk för infrastruktur och reserverat mark för framtida järnvägsstråk i och med projektet Oslo-Stockholm 2.55, detta behöver beaktas och lämpliga säkerhetsavstånd behövs. Stora delar av det reserverade stråket går genom mark som ingår i solcellsprojektet. Solcellsparken behöver således anpassas så att den inte förhindrar och påverkar framtida infrastruktur negativt.

Kommunfullmäktige i Arboga kommun beslutade den 25 januari 2024 att påbörja arbetet med att revidera översiktsplanen. Den reviderad översiktsplanen avser att på ett tydligare sätt hantera frågor som rör energiproduktion i form av solceller och vindkraft. Den kommer även ta hänsyn till användandet jordbruksmark. Kommunen har även en intention att tydligare peka ut värdena i områdena vid Högsjön och Jädersbruk utifrån kulturmiljö och rekreation.

Kulturmiljö

Jädersbruk och Högsjöns fritidshusområde är utpekade i kommunens antagna kulturmiljöprogram. Hänsyn kommer krävas vid förändring av områdena.

Jädersbruk

Miljöerna runt bruken i bebyggelseområdet är väl bevarade och har ett miljöskapande värde. Här finns en helhet där flera historiska perioder finns representerade. Landskapets omväxlande åkrar, hagmarker och lövvegetation som omger de relativt glest placerade byggnadsgrupperna är av stor betydelse, liksom Arbogaån som går genom området.

Råd och rekommendationer

- Det öppna landskapet har stor betydelse för miljön och vårdas och värnas.
- Byggnader i området respekteras vid underhåll och ändringar vad gäller arkitektur, material och färgsättning. Bruksområdet bör ses som en känslig kulturmiljö som inte tillåter några större

förändringar. Eventuella små förändringar eller tillägg anpassas till befintlig bebyggelsemiljö.

Högsjöns fritidshusområde

Högsjöns fritidshusområde ligger i Arboga kommuns västra del och är uppdelat på två platser; ett vid sjöns sydöstra spets och ett kring sjöns nordöstra strand. Bebyggelsen består av fritidshus från cirka 1930-talet vid sjöns södra del och fritidshus från mitten av 1900-talet vid den norra delen.

Bebyggelsen i områdena är småskalig, glest placerat samt av blandad ålder. Områdena visar tydliga årsringar av fritidsbebyggelsens olika utbyggnadsskeden. Bebyggelsen visar tydligt framväxten av fritidshusen som var ett resultat av tidsandan under 1900-talets början.

Råd och rekommendationer

- Byggnader i området respekteras vid underhåll och ändringar vad gäller arkitektur, material och färgsättning. De befintliga årsringarna i bebyggelsen bevaras. Vid eventuella tillägg tas hänsyn till ursprunglig byggnad och tomtbild.
- Eventuell ny bebyggelse bör anpassas till den befintliga by- och landskapsstrukturen vad gäller placering, volym, material och färgsättning.

Naturmiljö och rekreation

Områdena vid Högsjön fungerar som rekreationsområden, här finns det bland annat badplats och cykelleder. Öster om Högsjön finns ett område som pekas ut i länsstyrelsens naturvårdsplan. Området är utpekad som ett friluftsområde och fungerar som ett närströvsområde för Arboga tätort, med badplats och motionsspår. Hänsyn behöver tas för att inte försämra allmänhetens tillgång och kvalitét av rekreation i området. Solcellsparken kommer även ha en stor påverkan på landskapsbilden, det blir därmed av stor vikt att landskapsanalyser och utredningar tas fram i projektet.

Buller

Buller och transporter i samband med byggfasen kan komma att skapa olägenheter för närboende och djur. Samordning behöver ske med kommunen i samband med byggfasen.

Säkerhet

Vid stora arealer av industrianläggningar behöver extra åtgärder vidtas för att säkra brandskyddet i samråd med räddningstjänst. Allt för att tillgången av baspunkter, anspänningstid och släckvatten säkerställs. Samt att lämpliga åtgärder kan vidtas för att skydda natur och miljövärden enligt lagen om skydd mot olyckor.

Vatten

Det är viktigt att eventuella föroreningar (tex mikroplaster, PFAS och tungmetaller) och släckvatten inte kan nå ytvatten, grundvatten och dricksvattentäkterna. Hänsyn behöver även tas så att inte recipienterna och dricksvatten påverkas negativt. Hänsyn behöver också tas till eventuell ökad vattenavrinning i samband med att det blir mer hårdgjorda ytor inom områdena. Det bör utredas hur solcellsparken påverkar omgivningen vid exempelvis skyfall. En ökad avrinning kan påverka riskerna för erosion, översvämning och jordskred. Särskild hänsyn behöver tas så att inte erosionen ökar vid Arbogaån och vid Högsjöns stränder.

Övrigt

Då projektet berör en stor del av kommunens yta och många invånare i kommunen, önskar Arboga kommun en fortsatt tät kontakt och dialog i ärendet. Det är av yttersta vikt att det finns konsekvensbeskrivningar för miljöpåverkan och viltstråk. Kommunen önskar även att vara med i ett tidigt skede vad gäller planering för elanslutningen, både inom parken och till Svenska kraftnäts station.